

Dosarul nr. 2r-351/21

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud.: T. Andronic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, O. Cojocaru, I. Țurcan)

DECIZIE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chilianu
Constantin împotriva Primăriei comunei Lozova, r-nul Strășeni cu privire la
anularea dispoziției de încetare a raporturilor de muncă, cu restabilirea în serviciu,
încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, compensației în
locul restabilirii în funcție, repararea prejudiciului moral și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 08 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost restituit apelul declarat de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni împotriva
hotărârii din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 25 mai 2020 Chilianu Constantin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei comunei Lozova, r-nul Strășeni, solicitând anularea dispoziției
nr. 114-c din 27 decembrie 2019 cu privire la încetarea raporturilor de muncă cu el,
cu restabilirea în serviciu, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de
la muncă începând cu 01 ianuarie 2020 – până la data emiterii hotărârii
judecătorești, reieșind din salariul mediu lunar în mărime de 1.522,50 de lei,
încasarea compensației în locul restabilirii în funcție în mărime de 25.000 de lei,
sume de 100.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de
asistență juridică.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, a
fost admisă parțial acțiunea depusă de Chilianu Constantin. A fost anulată dispoziția
nr. 114-c din 27 decembrie 2019 emisă de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni
„Cu privire la încetarea raporturilor de muncă” cu Chilianu Constantin, ca fiind
emisă contrar legii. S-a încasat din contul Primăriei comunei Lozova, r-nul Strășeni
în beneficiul lui Chilianu Constantin salariul pentru perioada de absență forțată de la
muncă în mărime de 18.270 de lei, sume de 5.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral
și 6.000 de lei cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă ca

neîntemeiată. S-a încasat din contul Primăriei comunei Lozova, r-nul Strășeni în bugetul de stat suma de 698,01 lei taxa de stat.

La 21 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, avocatul Vasile Pruteanu din numele lui Chilianu Constantin a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii. Totodată, a indicat apelantul că apelul motivat îl va prezenta după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

La 11 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii depuse de Chilianu Constantin. Totodată, a indicat apelanta că apelul motivat îl va prezenta după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Chilianu Constantin, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, și Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni și s-a acordat apelanților termen de *10 zile* din momentul recepționării prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererilor de apel și anume, să prezinte în cancelaria Curții de Apel Chișinău cererile de apel motivate. Totodată, avocatul Vasile Prutean urma să mai prezinte cererea de apel nemotivată în original, cu semnătură olografă. S-a explicat apelanților că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite fără examinare.

La 15 martie 2021 Vasile Pruteanu, din numele lui Chilianu Constantin, a depus la Curtea de Apel Chișinău cererea de apel motivată și originalul cererii de apel nemotivate, semnate cu semnătură olografă.

La 24 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni a depus cerere de apel motivată.

Prin încheierea din 08 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost acceptată în procedură cererea de apel depusă de Chilianu Constantin, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, cu stabilirea ședinței pentru examinarea apelului pentru data de 11 mai 2021.

Prin încheierea din 08 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni din motiv că apelanta nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel în interiorul termenului stabilit de instanța de apel.

La 29 aprilie 2021 Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni, reprezentată de Rotaru Nicolae, a declarat recurs împotriva încheierii din 08 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa acceptării în procedură a cererii de apel.

În motivarea recursului Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni a invocat că instanța de apel eronat a calculat începând cu 12 martie 2021 termenul-limită de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel ca fiind data de 22 martie 2021, având în vedere că încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Ape Chișinău, prin care i s-a acordat termen să prezinte apelul motivat, a recepționat-o la adresa electronică la 15 martie 2021, dar nu la 12 martie 2021 după cum a menționat instanța de apel, care a început să curgă începând cu 16 martie 2021 și urma să expire la 25 martie 2021 inclusiv, fapt ce denotă că apelul motivat a fost depus în interiorul termenului stabilit de instanța de judecată.

Consideră recurentă că prin calcularea eronată a termenului de efectuare a actului de procedură, instanța de apel i-a îngădit accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii contestate a fost expediată Primăriei comunei Lozova, r-nul Strășeni la 15 aprilie 2021, ora 14:52, la adresa electronică a acesteia indicată în procura nr. 264 din 22 iunie 2020: [XXXXXX](#) (f.d. 95), recepționată tot în aceeași zi fapt confirmat de către ultima în cererea de recurs (f.d. 99).

Astfel, recursul depus la 29 aprilie 2021 este în termen.

La 07 mai 2021 în adresa lui Chilianu Constantin a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 105, 107).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului.

Conform art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului,

dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Chilianu Constantin.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii depuse de Chilianu Constantin. Totodată, a indicat apelanta că apelul motivat îl va prezenta după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni și s-a acordat apelantei termen de *10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri* pentru lichidarea neajunsurilor cererilor de apel și anume, să prezinte în cancelaria Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată. Totodată, s-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că la *12 martie 2021* Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea din 11 februarie 2021 la adresa electronică a Primăriei comunei Lozova, r-nul Strășeni indicată în procura nr. 264 din 22 iunie 2020 eliberată pe numele juristului Rotaru Nicolae: [XXXXXX](#) (f.d. 15, 80).

La 24 martie 2021, ora 22:52, prin intermediul poștei electronice, Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni, a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de apel motivată, înregistrată în Direcție de Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău la data de 25 martie 2021 (f.d. 84-84).

Ca urmare, prin încheierea din 08 aprilie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a restituit apelul declarat de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni din motiv că apelanta nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel în interiorul termenului stabilit de instanța de apel.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație,

termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Potrivit normei date de drept rezultă că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni, or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 11 februarie 2021 a indicat clar termenul (10 zile din momentul recepționării încheierii), precum și a identificat locul precis (concret) în care apelanta trebuiau să prezinte apelul motivat, însă la data stabilită (*până la 22 martie 2021 inclusiv*), Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni nu a înregistrat în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorească, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1¹) și (5) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică

înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Nu poate fi reținut argumentul Primăriei comunei Lozova, r-nul Strășeni precum că instanța de apel eronat a calculat începând cu 12 martie 2021 termenul-limită de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel ca fiind data de 22 martie 2021, având în vedere că încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Ape Chișinău, prin care i s-a acordat termen să prezinte apelul motivat, a recepționat-o la adresa electronică la 15 martie 2021, dar nu la 12 martie 2021 după cum a menționat instanța de apel, care a început să curgă începând cu 16 martie 2021 și urma să expire la 25 martie 2021 inclusiv, fapt ce denotă că apelul motivat a fost depus în interiorul termenului stabilit de instanța de judecată, din următoarele motive.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „*Mail delivery system*” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „*Mail delivery system*” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

La caz, însă, astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a IP „Agenția Servicii Publice”, *lipsesc*.

Cele relatate denotă faptul că soluția Curții de Apel Chișinău de restituire a apelului depus de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute de legislația în vigoare, or, fiind cert faptul că actul de procedură transmis destinatarului prin poșta electronică se *consideră recepționat în ziua expedierii*, la caz încheierea din 11 februarie 2021 a fost expedită recurentei/apelante la data de 12 martie 2021, ora 09:26, iar termenul-limită de efectuare a acțiunii de procedură a expirat la 22 martie 2021, ora 17:00 (la finisarea programului de lucru a instanței de apel).

Această regulă se regăsește și în dispozițiile art. 21 alin. (2) din Legea privind semnătura electronică și documentul electronic, care statuează că dacă semnatarul și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, moment al recepționării documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional indicat de destinatar. În cazul în care destinatarul documentului electronic nu a indicat sistemul informațional respectiv, documentul electronic se consideră recepționat din momentul intrării acestuia în sistemul informațional al destinatarului, iar în cazul în care destinatarul nu dispune de un asemenea sistem –

din momentul extragerii de către destinatar a documentului electronic din sistemul informațional prin care a fost transmis.

Astfel, se atestă faptul că Curtea de Apel Chișinău, călăuzindu-se de prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, întemeiat a dispus, prin încheierea 08 aprilie 2021, restituirea cererii de apel depusă de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni, or, ultima nu a prezentat cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele legii în interiorul termenului-limită stabilit de instanța judecătorească.

Prin urmare, Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni nu a întreprins nicio măsură, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în termenul acordat de instanța de apel prin încheierea din 11 februarie 2021, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturile sale procedurale.

Or, Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni, fiind cea interesată de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștientă că a depus încă la data de 11 ianuarie 2021 cererea de apel nemotivată, trebuia să depună diligență și să se intereseze de soarta dosarului respectiv, inclusiv să-și verifice la timp poșta electronică pentru a nu omite termenul de procedură.

La caz se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Instanța de recurs consideră necesar, la acest segment, de a menționa și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Aici se va menționa, că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele – limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

Astfel, instanța de recurs subliniază că în cazul în care instanța de judecată a stabilit un termen în care trebuie efectuate anumite acțiuni procesuale, partea care trebuie să le execute are obligația de a îndeplini acestea acțiuni în termenul indicat în actul de dispoziție judecătorească, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (poșta electronică, oficiul poștal), să se asigure că ele vor ajunge la destinatar cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanța și nicidecum până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului. O altă abordare va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

Față de cele ce preced, este indubitabil că motivele recursului sunt neîntemeiate, astfel că, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins și menținută încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge recursul declarat de Primăria comunei Lozova, r-nul Strășeni.

Se menține încheierea din 08 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chilianu Constantin împotriva Primăriei comunei Lozova, r-nul Strășeni cu privire la anularea dispoziției de încetare a raporturilor de muncă, cu restabilirea în serviciu, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, compensației în locul restabilirii în funcție, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic